

ע"פ 8199/20 - עאוני زيאדات נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 8199/20

לפני:
כבוד השופט י' אלרון
כבוד השופט א' שטיין
כבוד השופט ח' כבוב

המערער: עאוני زيאדات

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על ההחלטה וגזר דין של בית המשפט
המחוזי בנצרת מיום 8.6.2020 ומיום 13.10.2020
בהתקאה, ב-תפ"ח 4779-12-16 שניתנו על ידי סגנית
הנשיא א' הלמן והשופטים י' שטרית ו-ס' דבור

תאריך הישיבה: א' באדר התשפ"ג (22.2.2023)

בשם המערער:עו"ד טליה גרידיש;עו"ד רויטל סרג שקד

בשם המשיבה:עו"ד שריית משבג

מתורגמנית:גב' סוזן שושנה כהן

פסק דין

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין

לפנינו ערעור על הכרעת דין וגזר דין של בית המשפט המחויז בניצרת (סגנית הנשיא (כתוארה אז) א' הלמן, השופט י' שטרית והשופט ס' דבור) ב-תפ"ח 4779-12-16 מיום 8.6.2020 ומיום 13.10.2020, בהתאם, בגדרו הורשע עוני זיאדת (להלן: המערער) בעבירות רצח בכוננה תחיליה, כהגדرتה בטרם הרפורמה בעבירותה המתויה, של רعيיתו - אחלאם זיאדת (להלן: המנוחה) וכן בעבירות שבוש מהלכי משפט וידיעות כוזבות. על המערער גזר עונש של מאסר עולם חובה, לצד ענישה נלוית.

תמצית כתוב האישום המתוקן

1. במועד האירועים מושא כתוב האישום המתוקן, המערער והמנוחה היו נשואים כמנה והמנוחה הייתה מצויה בחודשי הריוון מתקדם. בזמן זה, המערער והמנוחה התגוררו יחדיו בבית אמה של המנוחה בניצרת. בין בני הזוג שרהה מערכת יחסים עכורה.

לפי כתוב האישום המתוקן, בלילה של המערער גמלה ההחלטה להמית את המנוחה על רקע חדש בדבר רצונה לעזוב אותו ולמנוע ממנו את גידול הילד שיילולד. לצורך כך, המערער הזמין חדר שכור ברחוב עמל 5 בניצרת עילית (להלן: הצימר) ביום 24.10.2016, וביקש מהמנוחה לבנות עמו "על מנת לפתחות אותה בתרמיה לעזוב את הבית" כלשון כתוב האישום המתוקן. סמוך לשעה 16:00 המערער והמנוחה יצאו מביתם gemeinsם המנוחה ובשעה 20:16 הגיעו לצימר ובו שבו כשבטים. בשעה 22:20 לערך, המערער יצא מהצימר בעודו נשוא את המנוחה על ידו, הכנס ואיתה לרכבו ונסע מהמקום. מאז המנוחה לא נראית עוד. על פי הנטען המערער חנק את המנוחה ובכך גרם למותה.

למחרת, בתאריך 25.10.2016 בסמוך לשעה 20:00 המערער הגיע אל ביתם המנוחה ומספר לה בכחבי המנוחה נחטפה כמו שעות קודם לכן, בעת שעשו את דרכם ברכבת חיפה לניצרת. בהמשך הערב, המערער אף התיציב בתחנת המשטרה ומסר הודעה כוזבת שלפיה המנוחה נחטפה כאמור.

2. בגין האמור לעיל, למערער יוחסו עבירות רצח בכוננה תחיליה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), בגיןו קודם הרפורמה בעבירותה המתויה; עבירה שבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק; עבירה ידיעות כוזבות לפי סעיף 243 לחוק; וUBEIRAT Chatifa לשם רצח או סחיטה לפי סעיף 372 לחוק.

עיקרי הכרעת הדין וגזר הדין

3. במהלך שמיית הראיות, נפרשה לפני בית המשפט המחויז תשתיית ראייתית רחבה ומקיפה הננסכת על שלושה אדים מרכזים - האחד, ראיות נسبטיביות; השני, הודהה שהמערער מסר בפני אחותו - איה (להלן: האחות או איה), ובן זוגה - סוהיל (להלן: סוהיל); השלישי, גרסתו של המערער.

4. על פי הכרעת הדיון, מסכת הראיות הנسبתיות מלמדת כי בין המערער למנוחה שררה מערכת יחסים עכורה כבר מתחילה נישואיהם, וכי המערער נהג באלימות כלפי המנוחה, כפי שהuidה גיסתה, וגילתה דפוסי התנהגות אלימה ושותלנית כלפיו. על רקע האמור, בין היתר, המנוחה שקרה להיפרד מהמעערער.

ביום 24.10.2016 בשעות הערב, תועדו במצולמות האבטחה של הצימר (ת/66) המערער והמנוחה (להלן: מצולמות הצימר). בשעה 20:15 המערער נצפה מchner את רכבו סמוך לצימר, ניגש לתיבת הפתח הצימר המיעודת להפקדת התשלומים ונכנס אליו. בסמוך לאחר מכן, יצא לכיוון הרכב וכששב לצימר אחז בידו בקבוק משקה. כן נצפתה המנוחה פושעת בעקבותיו אל הצימר כשלעינה משקפי שמש, לרגליה כפכפים ועל כתפה תיק צד לבן.

בחלוף כשעתיים, בשעה 22:10, המערער תועד יצא לבדוק מציגר, ניגש לרכב, פותח את דלת הנהג ולאחר כמה שניות שב לצימר, כל זאת בעודו מתהלך ברוגע ומתרבונן לצדדים. בשעה 22:21, המערער יצא שוב מציגר, הכנס לרכב את התקיק הלבן של המנוחה, פתח את דלת המושב האחורי והותירה פתוחה. כעבור זמן קצר, המערער נצפה במצלמות יוצא מציגר כאשר הוא נושא את המנוחה על כפיו תוך שהוא "לא כל תנועה, נראית חסרת חיים או חסרת הכרה ועל כל פנים, מעולפת" כלשון בית המשפט המחוזי. המערער הכנס את המנוחה למושב האחורי של הרכב, סגר את דלת הרכב וחזר לצימר. לאחר מכן יצא מציגר בפעם האחרון, השלים את כפכפי המנוחה מחוץ לצימר, נכנס לרכב ונסע מהמקום.

זמן מה לאחר מכן המערער תועד בפתח ביתה של אחותו איה על-ידי מצלמות אבטחה סמוכות (ת/78) (להלן: מצלמות בית השכן) - בשעה 22:31 נצפה המערער מגע לביתה, משוחח עם בן הזוג סוהיל ועובד את המקומם לאחר שסוהיל מסר לידי מuder. לאחר כשלוש שעות, סמוך לשעה 17:1, המערער הגיע בשנית לביתה של איה. זו האخונה צאה לקרהתו והם התרחקו ייחודי מהבית. לאחר חמיש דקות, איה נצפית חזרת לביתה כאשר היא "הולכת לאיטה, לא ציבה, כשהיא סופקת כפיה על לחיה", בעוד סוהיל יצא לקרהתה ונצפה כתומך בה מאחור בדרכם לפתח ביתם.

5. באשר לתוכן הדברים שנאמרו עת ביקור המערער בבitem של איה וסוהיל, בית המשפט המוחזק קבע על סמר האדן השני קרי הגרסאות והעדויות שמסרו השניים.

לפי עיקרי הגרסה שמסרה איה בחקירה המאוחרות במשטרה (ת/97-ת/99), ואשר עליה חזרה פעם נוספת הראשית, בשעות הערב ביום 24.10.2016 המערער הופיע על מפתח ביתה ושותח עם סוהיל בעודם בביתו. סמוך לשעה 00:15, הופיע פעם נוספת בביתה והם שוחחו. אז, המערער התודה בפניה כי רצח את המנוחה. עוד הוסיף וסיפר לה כי עשה כן מאחר שהוא מסרב שאדם אחר יגדל את ילדו זאת על רקע רצוניה של המנוחה לעזוב אותו כפי שהודיעה לו עת בילו מספר שעות קודם לכן על חוף הים בחיפה. בשלב זה, היה טרם הפנימה כי המנוחה למעשה אינה עוד בחיים והציעה כי תילקח לבית החולמים. המערער השיב כי אין טעם לעשות זאת מאחר שכן את המנוחה למorta וisoner את גופתה, ואף הוסיף ביטוי בשפה העברית שתרגומו בעברית הוא כי "הΖבοβ הכחול לא ידע" את מקום קבורתה. בהמשך השיחה בין השניים, בסלון הבית, המערער שב ואמר "מקלטיש ואחד, קטלתי תנין" (בתרגום לעברית: לא הרגת/רצחתי אחד, אלא שניים).

בית המשפט המ徇די בחר לאמץ גרסה זו תוך שקבע כי היא מווהה "גرسה ברורה, רצופה ורכף האירועים המתואר בה הוא אמיתי", וביחס לעדותה צוין כי "היתה מהימנה, תגבורתיה היו אוטנטיות והקושי שלה לבטא את מה

שהתרחש בנסיבות, היה ניכר". עוד נקבע כי גרסה זו אף נתמכת בראשות נספנות המחזקות את מהימנותה. בהתייחס למצובה הנפשי של איה בגינו היא נוטלת כדורי הרגעה ונוגדי דיכאון, הובהר כי "אין כל אינדיקציה לכך שהוא סובל מבעיה בבודח המציאות, וגם לא הועלה טענה כזו" ומכל מקום היא "מבנה הtout מה היא האמת ואת הצורך לבטאה".

6. סוהיל, חוותא אף הוא רושם מהימן מאוד על בית המשפט המחויז. בעודתו, אישר את גרסת איה והוסיף כי המערער אכן הגיע לפתח בitem וביקש ממנו מעדר. בהמשך, לאחר שאיה שוחחה עם המערער, היא סיירה לסתה בתקילה כי המנוחה נחטפה וכשהתקרבו לבית הבניה לו כי המערער הרג אותה. עוד תיאר סוהיל, כיצד בתוך הבית שמע את המערער ואת איה משוחחים על מעשה הרצח, והציג כי המערער הגיב בכך כאשר הם הטיחו בו בדבריו אינם אמת. בהמשך, העיד כי המערער פירט בפניהם את "תוכנית הכספי" שركם במסגרת ידועה לבני משפחתה של המנוחה ולמשטרה כי המנוחה נחטפה.

7. בית המשפט המחויז קבע כי הודהת החוץ שהמעערער מסר בפני איה וסוהיל, עומדת ב'בדיקה הפנימי' מאחר שהיא כוללת פרטיים מהותיים והוא "סדרה, הגיונית וקורנתית"; וכן ב'בדיקה החיצוני' לנוכח סממני האמת החיצוניים לה. זאת, לצד החיזוק הראייתי אשר נלמד ממאגר הראיות הניסייבות כאמור.

8. מכאן לאדן השלישי - גרסת המערער. גרסתו ניתונה לראשונה מיום 25.10.2016 בשעות הערב ניגש יחד עם אם המנוחה לתחנת המשטרה ודיווח כי באותו הערב המנוחה נחטפה בעת שהוא והמנוחה עשו דרכם ברכבת מחיפה לניצרת עילית. בתוך קר, תיאר כי במהלך הנסיעה הסתערו על רכבו שני רעלוי פנים באקדחים שלופים, ואחד מהם אחז במנוחה וגרר אותה לרכבם חרב עצומות והתנדotta. המערער הוסיף כי הוא חושד שאחד מהחוטפים הוא בן משפחתה של המנוחה, אשר אבי שפרק חומרה על עיניה מספר שנים קודם לכן, בעקבות סירובה להינשא לאביו.

בהמשך, כאשר נחקר בחשד למעורבותו בהיעלמות המנוחה, המערער עמד על כך כי שזה עם המנוחה בחיפה החל משעות הצהרים של יום 24.10.2016 ועד שעות הערב למחרת, עד אשר כאמור נחטפה במהלך הנסיעה. אולם, לאחר שעומת עם תיעוד מצלמות הצימר - בחר בזכות השתקה.

9. בمعנה לכתב האישום המתוקן, המערער כפר באופן כללי באישומים ובעובדות כפי שיוחסו לו. גרסתו המפורת לאיורים נמסרה מפי רק כאשר בחר להעיד להגנתו, בתום פרשת התביעה ולאחר שנחשף למאגר הראיות. את כבישת גרסתו הסביר ברצונו "שלaichabo שאני קשור לחטיפה" (פרו' הדיון מיום 4.4.2019, עמ' 918, ש' 21).

בעודתו בחקירה הראשית, המערער סיפר לראשונה כי בלילה יחד עם המנוחה בחיפה ביום 24.10.2016 ולאחר מכן נסע עמה בשעות הערב לצימר השוכן בניצרת עילית. לדבריו, במהלך שהותם בצייר, נכנס להתקלה למשר כעשרה דקות. כשיצא מהמקלחת הבין במנוחה מעולפת וסביר כי שתמה כמות גדולה של וודקה. לדבריו, "פחד" למראה המנוחה ההררה חסרת הכרה ומיהר לקחת אותה לבית החולים, לא לפני שהשליך מחוץ לצימר את כפכפה בשל "פגם" שהפריע לה לשימוש בהם.

המערער המשיך ומספר כי בשלב זה המנוחה "התעוררה" מעט והוא נעה לבקשתה שלא להסעה לבית החולים בשל חששה מפני "פדיות ובעיות וכל מין" כלשהו. לדבריו, תחת קבלת טיפול רפואי, נסעו לביתה של איה במטרה לבקש منها כסף. בהגيعם ומשנודע לו כי אחותו ישנה, התבישי לבקש מבן זוגה סוהיל כסף ובמקום זאת בקש ממנו מuder. המערער המשיך ומספר כי בחולף מספר שעות, חזר פעם נוספת לביתה של איה, גם הפעם במטרה לבקש ממנה כסף עבור דלק וסיגריות. איה יצאה לקראותו, ולמשמעות הבשורה כי המנוחה בהריון - התרגשה והופתעה, והם המשיכו בשיחתם בדירה עד אשר נרדם, כל זאת בעוד המנוחה ההרה נותרה ללון לבדה ברכב. לדבריו, לאחר שהתעורר מshortו נסע יחד עם המנוחה לכיוון חיפה במטרה לחפש דירה עבורים בקריות, וכאשר עשו את דרכם חזרה בשעות הערב, המנוחה נחטפה על-ידי רעלוי פנים.

10. בית המשפט המחויז עמד על כך שמלבד העובדה כי המערער כבש את גרטסו זו עד תום פרשת התביעה הרי שגרסתו השנתנה לא הרף בהתאם לראיות שהוטחו בפנוי, באופן שהוביל לשתיות בין הראיות האובייקטיביות ואף לחוסר היגיון פנימי בסיסי בגרסתו של עצמו, וכי עדות זו רצופה "בשתיות ובלבול והותירה רושם בלתי מהימן. הנאשם [המערער - י' א'] הותיר רושם של אדם מניפולטיבי, שהאמת איננה נר לרגלו"; כי "המסקנה היא שהගרסה הכבושה שהעלה הנאשם [המערער - י' א'] בעדותו, נועדה כולה להתאים באופן מניפולטיבי את גרטסו לראיות שהביאה התביעה ואין לתת לה כל משקל [...]. המסקנה בדבר המניפולטיביות שאפיינה את דברי הנאשם [המערער - י' א'] נכונה בפרט, לאור העובדה שעודתו הותירה רושם שלילי ביותר. גרטסו הייתה מופרכת, מגמתית, מלאת סתיות ונסתירה בראיות מהימנות שהובאו בפנינו".

כך למשל, גרטס המערער שלפיה המנוחה התעלפה לאחר ששתחטה כמות גדולה של וודקה עומדת בסתריה להתקשותו במשטרה כי המנוחה "לא שותה אלכוהול בכלל והוא גם בהריון" (ת/52, ש' 128). אף תיאור הבהלה שאחזה בו, אינו מתישב עם תיעוד מצלמות הצימר בהן נראה נינו וחשדן בכניסתו וביצתו מהצימר ואף מצא זמן לפנות מהצימר את חפציה של המנוחה - אחד אחד. בהקשר זה, ציין כי המערער התקשה להצביע בבית המשפט על ה"פגם" הנטען בכוכפי המנוחה.

בית המשפט המחויז הוסיף כי גם בהתייחס להתנהלות המערער לאחר הנסעה מהצימר לביתה של איה, התעוררו קשיים ופרכות בגרסתו - אף שנסע לאחוטו במילויו בלבד בכל ויהי גם בהריון" (ת/52, ש' 128). אף תיאור הבהלה הייתה לו כל דוחיפות בקבלת הכסף; המuder שאל מסוהיל, לצרכים תמיימים כביכול לטענותו, נעלם כלא היה; המערער העיד כי עבר "קצת זמן" בין שני ביקוריו, וזאת בגיןו לטייעוד המצלמות המלמד על פרק זמן של שלוש שעות; המערער לא זכר, לטענותו, האם בזמן זה המתין ברכב עם המנוחה או שמא נסעו יחדיו למקום מסוים; ואת ריח החזעה שנדרף מבדיו הסביר בכך שלא התקלח מזה יומיים, אף שכאמור טען שהתקלח בציימר. כך גם ציין כי הסבריו של המערער שלפיו איה הופתעה למשמע הבשורה על הרין המנוחה איננו עולה בקנה אחד עם תיעוד המצלמות מהן נשקף הزادוע שנגרם לאיה.

זאת ועוד, בית המשפט עמד על כך שהמערער התקשה לספק הסבר מנייח את הדעת מדוע לא התקשר באופן מיידי למשטרה לאחר שנחטפה אשתו ההרה באוימי אקדח.

11. בצד האמור, בית המשפט המחויז דחה את טענות המערער למחדלי חקירה שלשיטו פגעו בהגנתו. בכלל

זאת, נקבע כי לא נפל פגם בכך שחקרי המשטרה התמקדו בבחינת מעורבותו ונמנעו מלחפש חסודים אחרים או לחקור את תרחיש החטיפה שהציג, זאת מ شأنפסו ראיות לחובתו למדיו חוקריו בשלב מוקדם כי גרסתו שקרית.

12. בהינתן האמור, על סמך שלושת האדנים המפורטים לעיל, בית המשפט המחויז הרשע את המערער בעבירות רצח בכונה מחלילה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק, בנוסחו קודם הרפורמה בעבירות המהמתה. נקבע כי המערער גرم למותה של המנוחה, לאחר שהחליט להמיתה והכנין את מעשיו לצורך כך כפי שנלמד מהמגע למשיו ונוכח מימוש התכנית הקטלנית החל מהשניה בצייר, דרך הנסיעה לביתה של איה וכליה בעובדה כי גופת המנוחה טרם אורתה. וכך נקבע כי אין ליחס את הרפורמה בעבירות המהמתה על עניינו של המערער משאינה מהווע דין מקל עמו הוואיל ומעשו באים בגדרי עבירות רצח בנسبות מחמירות לפי סעיף 301(א)(1) לחוק שענינו כי "המעשה נעשה לאחר תכנון או לאחר הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית".

13. המערער אף הורשע כאמור בעבירות שבוש מהליך משפט לפי סעיף 244 לחוק, בגין מסירת מכשיר הטלפון של אם המנוחה לשוטרים תוך שהציג אותו כמכשיר הטלפון שלו וכן בשל העלמת גופת המנוחה; ובבערת ידיעות כזובות לפי סעיף 243 לחוק, בגין הדיווח השקרי למשטרה על חטיפתה של המנוחה. יחד עם זאת, המערער זוכה מחמת הספק מעבירה חטיפה לשם רצח או סחיטה לפי סעיף 372 לחוק, משנהו ספק אם המערער פיתה את המנוחה להגעה לצימר כדי לרצחה אם לאו.

14. בית המשפט המחויז בגורר דין עמד על חומרת מעשיו של המערער אשר רצח בدم קר את רעייתו ההרה והטמין את גופתה במקום לא נודע באופן אשר גורם לטבל ביל יתואר למשפחתה. משכך, נגורר על המערער בגין עבירת הרצח עונש של מאסר עולם חובה ובгин העבירות הנלוות עונש של 30 חודשים מאסר בפועל, אשר 24 חודשים מתוכם ירוצו במצטבר. כן נגורר על המערער לשלם פיצויי בסך 258,000 ש"ח לבני משפחת המנוחה.

עיקר טענות הצדדים בערעור

15. המערער מシיג על שלושת האדנים עליהם סמך בית המשפט המחויז את הרשעתו ברצח המנוחה. אשר למאגר הראיות הניסיובית, נטען באופן כללי כי אלו מתיישבות אף עם גרסתו. המערער מלין גם על באופן תפיסת הראיות וקובילותן, בכללן, כרטיס ה"סימ" שסומן ת/67, מצלמות הצייר ומצלמות בית השכן. כן נטען כי ישנים פגמים בתוצרי מצלמות בית השכן בשל "קפיות" בסרטונים, כך שלא ניתן להסתמך על פרשנות בית המשפט המחויז לנזהה בთיעוד. זאת ועוד, נטען כי ישנו קושי לקבוע את דבר מותה של המנוחה - בהיעדר גופה, לאחר שלא הוצאה כל ראייה לשורה למותה ולמול האפשרות כי המנוחה עודנה מוחזקת בידי חוטפה.

הumarur מוסיף וטען כי לא נבדקו כיווני חקירה העולים בקנה אחד עם איורע החטיפה שבפיו. בכלל זאת, לא נחקרו שלושה גברים אשר נצפו בתייעוד מצלמות הצייר במהלך הערב כאשר ניסו לפתח את דלת הצייר ללא הצלחה, ומיהרו לעזוב את המקום לאחר מכן; אף נטען כי חדר הצייר כשלעצמם לא נבדק; וכן כי לא נבחנה מעורבותם של שלושה גברים אשר תועדו מחוץ לביתו של סוהיל באופן "המעלה נורה אדומה" כהגדתו. עוד נטען, כי לא תושאלוبني

משפחתה המורחתת של המנוחה, אשר להם 'מניע' להיעלמותה בעקבות סירובה להינשא לבן משפחתה, מספר שנים קודם לכן.

16. בהתייחס לעדויות איה וסוהיל, נטען כי לא ניתן להסתמך על הגרסאות שמסרו ובפרט על הودאת המערער בפניהם. אשר לאייה, המערער הוסיף וטען כי על רקע הייתה בעלת "הפרעת אישיות", גרסה נמסרה "תוֹר אַילּוּצִים ואַמְצָעִים פְּסוֹלִים" שהופעלו עליו, עד אשר "אישרה לחוקרים את הגרסה אשר הכתיבו לה". בכלל זאת, נטען כי חוקר המשטרה התעלמו מזכותה להיוועץ עם עורך-דין כאשר נחקרה בחשד בסיווע לאחר מעשה למערער; כי חוקר הייתה "תשווה נפשית" היא לא נחקרה בהתאם לדרישות חוק הליכי חקירה והעדה (התאמת לאנשים עם מגבלות שכלית או נפשית), התס"ו-2005 (להלן: חוק הליכי חקירה והעדה); וכי לאור החקירות אליה בכיתה וצעקה, אך החקירות נמשכו גם לאחר שאמרה לחוקר המשטרה כי היא "חולכת למות".

על רקע האמור, נטען כי היה על בית המשפט לנתקו 'משנה זהירות' באימוץ הודאותה במשטרה וכי אין קבילות קריאה משלא ניתנו באופן חופשי ומרצון בהתאם לסעיף 12(א) לפקודת הראות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראות) ולנוכח הפגמים שנפלו בחיקיינותה בהתאם לכל הפסילה הפטיקתי וסעיף 56א לפקודת הראות.

כרגע גם נטען כי דינה של הגרסה שמסר סוהיל להיפסל, הן מאוחר שזו ניתנה "בהתאם למידע שנשתל בפי על ידי חוקר המשטרה"; הן לנוכח הפגמים שנפלו בחיקינותו כדוגמת היעדר הייעוץ רואייה עם עורך-דין; הן בשל הסתרות בgresאותיו, והעובדה כי שינה גרסתו כדי למלט עצמה מבית המעצר.

17. אשר לgresת המערער, נטען כי העובدة שמלכתחילה הסתר בחיקיונתו במשטרה את השהיה בציגר עם המנוחה, אין בה כדי ללמד על חוסר מהימנות גרסתו, אלא היא נובעת מ"ניסינו המר עם המשטרה" אשר "הביא אותנו לידי חוסר אמון מוחלט במערכת המשפט". נטען כי גרסתו מקימה ספק סביר באשר לשאמתו ברצח המנוחה, בפרט בשל היעדר גופה או ראייה פוזיטיבית בדבר מותה.

עוד נטען כי בית המשפט המחויז שגה בהרשיעו בעבירות רצח בכונה תחילה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק, בנוסחו עובר לרפורמה בעבירות ההמתה. לשיטת המערער, המנייע הנטען למעשי מהוות בנסיבות העניין 'קנטורי' והtagיות קודם רצח המנוחה. המערער מוסיף כי הרפורמה בעבירות ההמתה מהוות דין מקל עמו להיות שמעשי אינם באים בגדר רצח בנסיבות מחמירות, ובפרט בגדר סעיף 301(א)(1) לחוק שענינו כי "המעשה נעשה לאחר תכנון או לאחר הליך ממשי של שキלה וגיבוש החלטה להמית", לנוכח "החלל העלייתי" בויס לשאר התראות בציגר, היעדר גופת המנוחה וכן העובدة כי לערער לא היה כל מניע לרצח המנוחה.

על רקע האמור, המערער טוען כי העונש שנגזר עליו מחייב עמו יתר על המידה ברכיב המאסר בפועל שנגזר בגין הפגיעה אשר אינו מתחשב בהיותו דל אמצעים.

18. מנגד, המשיבה סומכת ידיה על הכרעת דין וגזר דין של בית המשפט המחויז. נטען כי מרבית טענות המערער נסובות על מצאי עובדה ומהימנות שקבע בית המשפט המחויז על סמך התרשםו הישירה מהעדים וממאגר

הראיות, וכי קביעותיו המשפטיות מעוגנות היטב בחומר הראיות, ומשכך אין מקום להתערב בהן.

לעמדת המשיבה, אף ללא הودאת המערער בפניו שהיא וסוהיל, ניתן לבסס את אשמתו ברצח המנוחה על סמן מארג הראיות הנסיבתיות, כפי שיפורטו בהרבה בהכרעת הדיון. כן הודגש כי לפי ההלכה הפסוקה ניתן להרשיע נאשם בעבירה רצח על סמן מארג ראיות לחובתו - אף בהיעדר גופה. עוד הובהר כי אין משמעות לשאלת קבילות תיעוד המצלמות מאחר שהמעערער בעדותו אישר כי התיעוד משקף את שנכפה תוך שהוא חולק על פרשנות האירועים הנצפים בתיעוד. כן צוין כי לא נקבע כל ממצא עובדתי המסתמך על תוכניו של כרטיס ה"סימ" שסומן ת/67.

ביחס להשגות המערער על כיווני החקירה שנבחנו, הודגש כי בנגד לטענותיו אכן נבדקה ונשללה מעורבותם של שלושת הגברים שתועדו בנסיבות הצייר וכן של שלושת הגברים שתועדו סמוך לביתו של סוהיל. כמו כן, נטען כי משנחשפו שקריו הרבים של המערער למול היעדר ראיות התומכות בגרסת החטיפה שהציג, איזי בצדק קו החקירה המרכזי התמקד באשנתו שלו.

19. לשיטת המשיבה, עדויות אלה וסוהיל, לפיהן הודה בפניהם כי רצח את המנוחה, מהוות ראיות ישירות המלמדות על אשנתו של המערער. נטען כי אין לסתות מקביעות מהימנות של בית המשפט המחווי אשר התרשם באופן בלתי אמצעי מעדויותיהם, וכך גם אין ממש בטענות על אודות כשלים שנפלו בחקירותיהם.

בפרט ביחס לאיה, הודגש כי בית המשפט המחווי הכיר את העובדה עדה "מורכבת" כהגדרתו, ולאחר שהתרשם מעדותה, אימץ את הגרסה המפלילה את המערער. באשר לחקירותיה, נטען כי הودעותיה אין צורך לעמוד בתנאי סעיף 12 לפיקודת הראיות, מאחר שהיא עצמה לא הודהה בביצוע עבירה; החוקרים הקפידו על זכות ההיוועצות שלה; וכי לא נעשה כל שימוש באמצעי חקירה פסולים כפי שניתן להתרשם מתיעוד החקירה. כמו כן, הובהר כי אمنם أنها מתמודדת עם "מצב נפשי מורכב", אך לא הוכח כי מצבה מחייבת חקירה מיוחדת לפי חוק הילכי החקירה והעדה. אדרבה, נטען כי תיעוד החקירה מלמד כי לאיה ישנה היכולת הדרישה כדי להיחקר כראוי.

20. לטענת המשיבה יש לדוחות את גרסת המערער המהווה גרסה כבושה אשר "נתפרה" בהתאם למידות הראיות שהוצעו, לנוכח הסתרות הרבות בגרסהו ובשל העובדה כי זו אינה מתישבת עם מארג הראיות לחובתו. שקרים המוכחים של המערער אף משמשים כחיזוק לראיות הקיימות לחובתו.

21. על רקע האמור, לעמדת המשיבה, בדיון הורשע המערער בעבירה רצח בכונה תחיליה, כהגדרתה טרם הרפורמה בעבירות המתה. תוך שネットן, כי אין לקבל כי קונטר עובר לרצח, בין היתר, מאחר שטענה זו לא נשמעה מפי המערער ואף אינה עולה מחומר הראיות.

22. בהתייחס לרפורמה בעבירות המתה, נטען כי מעשי המערער באים בגדיר עבירה רצח בסיטuatlon מחמירויות לפי סעיף 301א(א)(1) לחוק, כפי שנלמד ממארג הראיות הנסיבתיות לחובתו, בכללן, העובדה כי הסתר את צעדיו כאשר עשה שימוש בשני מכשירי טלפון ניידים אשר ביניהם העביר את כרטיס ה"סימ" שלו, ואף טען במשפטה כי אייבד את אחד המכשירים חדש קודם לכך; רצונה של המנוחה להיפרד ממנו, אשר היווה מניע לרצחתה; וכן התנהלותו קرتת

הרוח לאחר שיצא עם המנוחה מהציגר כאשר היא נישאת על כפיו באופן שנראה בהיותה ללא הכרה. בהתאם לחומרת המעשים, המשיבה אף עומדת על כך שאין מקום להקל בעונשו של המערער.

דין והכרעה

.23. בערעור שלפניו אין ממש ודינו להידחות.

טרם אדרש לפרטיו המחלוקת שבין הצדדים, יצא את תמונה המצב הריאתי בaczט. לפניו תיעוד חזותי חד וברור על כניסה המערער והמנוחה לצימר. המנוחה צעדה על רגליה שלה, בריאה ושלמה. בעברו כשעתים, נראה המערער נושא על כפיו את המנוחה, כאשר ראה שמות לאחור ומטלטל אנה והוא תוך שהוא מchosרט הכרה ונראית חסרת חיים. משלב זה ואילך, המערער פעל להרחק עצמו מהרצח ככל שניתן, סיפר סיפורי מעשיות לרוב, סתר את עצמו פעמיים ואף מסר דיווח כזוב ומטעה לחוקרי המשטרה. למעשה, התיעוד מהמצולמות הסמכות לצימר מלמד בצורה ניצחת על כי המערער הוא שרצח את המנוחה. כאשר זאת יש להוסיף את ההודאה שמסר בפניוiosa; את העובדה כי מהציגר נסע אליה וסוחיל וביקש מעדר; את המנייע שהיה למערער לרצוח את המנוחה; ואתoso; את העובדה שבדבר חטיפת המנוחה מופרכת ומשוללת יסוד - המסקנה המפלילה חד-משמעות. כתע אדרש לטענות בהרבה.

اذן ראשון - מארג הריאות הנسبתיות

.24. מרבית טענות המערער על הכרעת הדין מופנות כלפי מצאי עובדה ומהימנות שקבע בית המשפט המחויז. באשר לאלו, ידוע ערצת העורעור אינה נוהגת להתערב במקרה מסווג זה שנקבעו על ידי הרכאה הדינית אשר התרשמה באורך ישיר מהעדויות שהובאו בפניה ומהשתלבו בתמאגר הריאתי (ע"פ 22/2083 ינ' נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (5.2.2023)).

.25. במקרה דנן, לחובת המערער ניצבת מסכת ראיות נסיבתיות מוצקה ביותר, אשר אינה מותירה ספק בדבר אשמתו ברצחו המנוחה. מלכתחילה מערכת היחסים בין המערער למנוחה הייתה עכורה, תוך שהמעערער נהג כלפיו באלים מילולית ופיזית וגילה דפוסי אלימות ושותפות. עבור לרצח, עת שבו המערער והמנוחה בחוף הים בחיפה ביום 24.10.2016, בשרה המנוחה הקרה למעערער כי היא גמורה לומר להיפרד ממנו לטובות קשר עם גבר אחר. בשלב זה, התגבש המנייע לרצח המנוחה כאשר המערער מיאן להשלים עם פרידה ההלכתה, וביחד סירב לקבל את העובדה כי גבר אחר יגדל את ילדו שעטיד להיוולד (ע"פ 3965/22 מקרים טל נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (30.3.2023)).

.26. איכון הטלפון הנידי של המערער מלמד כי בני הזוג נסעו מחיפה אל הצימר בנצרת עילית, תוך שבמהלך הנסיעה תיאם המערער את הגעתם עם בעל הצימר. או אז, תיעוד מצלמות הצימר, בהפרש של שעתים בלבד, חושף את התמונה העגומה - כאמור, המערער והמנוחה אמנים הגיעו ויצאו יחדיו מהציגר, אלא שבנסיבות התהלהqua המנוחה על רגליה שלה ואת יציאתה "עשתה" נישאת על ידי המערער כאשר היא מchosרט הכרה ונראית חסרת רוח חיים. בהשגות המערער על קבלות תוכרי המצלמות אין ממש, ولو לאחר שהמעערער אישר אף הוא את הנזפה בתיעוד המצלמות, כך שאין חשש כי תיעוד זה אינו משקף את שאירע בaczט (ראו: ע"פ 4481/14 פלוני נ' מדינת ישראל,

פסקה 34 (16.11.2016).

משלב זה ואילך, מרבית צעדיו של המערער מהווים ביטוי חיצוני משמעותית לתחשוף אשמה שקיינה בו לאחר מעשה, באופן המלמד על מעורבותו במעשה רצח המנוחה (יעקב קדמי על הראיות חלק ראשון 310-312 (2009) (להלן: קדמי)). אף שהמנוחה הייתה מחוסרת הכרה, לאחר שששתה כמות גדולה של אלכוהול לפני גרסת המערער, הוא התנהל ברוגע ו בשווין נפש, באופן שמצא זמן להוציא את חפציו המנוחה מהציגר אחד אחד אף טרח להיכנס לצימר ולצאת פעם נספת רק כדי להשליך את כפכפי המנוחה. המערער כלל לא הגיע למנוחה כל עזרה רפואי (ראו: ע"פ 6922/16 קופר נ' מדינת ישראל, פסקה 159 לפסק דין (19.5.2022)), וחלה פניה לבית החולים - נסע לבית אחותו באמצע הלילה, בעוד שאחותו ישנה והמנוחה הרכה מוטלת ברכבה. אז, שאל מסוהיל מעדר, שב בחולוף בשלוש שעות כאשר בגדי מיזעים ומוליכלים. המערער אף פעל להרחק את עצמו ככל שנית מביצוע העבירה, כאשר ניגש למשטרת ייחד עם אם המנוחה ודיווח בכך על חטיפת המנוחה ואף הסתייר ומנע מוחקרי המשטרה ראייה מרכזית בכך שמסר את מכשיר הטלפון הנייד של אם המנוחה במצב שווה כאילו היה זה מכשיר הטלפון הנייד שלו (ע"פ 1119/11 ابو סרחאן נ' מדינת ישראל, פסקאות 70-68 (5.5.2015)).

לכל זאת יש להוסיף כי עד כה, בחולוף למעלה מש שנים מאז נראתה המנוחה הרכה בפעם האחרונה נישأت בידי המערער ביציאה מהציגר, לא אותרה גופתה ואף לא הוצאה כל פניה או דרישת מטעם חוטפה כביכול, גרסת המערער. פרק זמן שכזה - יש בו כדי לדבר בעד עצמו באשר לעלה בגורלה של המנוחה ובדבר מעורבותו של המערער בכך (ע"פ 543/79 נגר נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(1) 113, 152 (1980)).

אכן, כאמור, גופת המנוחה לא התגלתה עד היום, אולם כבר נפסק כי "ניתן להרשיע נאשם ברצח אף שלא מציאת גופת הנרצח, בלבד שעובdetת מותו של הקורבן הוכחה כדבוי באמצעות ראיות אחרות" (ע"פ 5928/99 גולדסון נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (1.9.2005)). בנדון דנן, אף בהינתן משנה זההירות שעל בית המשפט לנ��וט בהיעדר גופת (ע"פ 5875/93 עביט נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(5) 801, 819-818 (1997)), מסכת הראיות הנسبתיות מבוססת כדבוי את אשמתו ברצח המנוחה, לא שכל שכן בצירוף הודהתו בפני איה וסוהיל וشكרי גרטשוו שלו, כפי שיפורטו להלן.

اذן שני - עדויות איה וסוהיל

27. איה וסוהיל העידו כמפורט לעיל, כל אחד בדרכו שלו, כי המערער התוודה בפניהם שרצח את המנוחה. גרסאות אלו המפלילות את המערער אומצו על ידי בית המשפט המחויז תוקן שנקבע כי עדות סוהיל "חותירה רושם מהימן מאוד", וכי עדותה הראשית של איה אותנטית "אמינה והותירה רושם ברור של דבריאמת". בהקשר זה, כאמור נקודת המוצא היא כי ערכאת הערעור תיטה שלא להתערב בנסיבות עובדה ומהימנות שקבעה הערוכה הדינונית.

כל ידוע זה אינו כלל 'דינוי' בלבד, אלא כלל אשר טומו לצדיו והוא כי הערוכה הדינונית מתרשמת באופן בלתי אמצעי מהעדויות שנשמעות בפניה ועל כן היא בעלת יתרון מובהק על פני ערכאת הערעור בקביעת מצאי עובדה ומהימנות. בפרט, נדרשת מלאכת מחשבת מהערוכה הדינונית עת העדויות שנשמעות בפניה כוללות סתיות ושינויי גרסאות תכופים המציגים את בית המשפט לבור מזע מבר כדי לקבוע איזו היא הגרסה המהימנה (ע"פ 6322/20 רחאל נ' מדינת ישראל, פסקאות 26-28 (18.9.2022)). בקשר מתחדד יתרון הערוכה הדינונית, כאמור, אשר עדויות העדים נפרשות בפניה במלואם.

נכונים הדברים ביתר שאת בעניינו באשר לעדותה של איה. מן הרגע הראשון ניכר כי איה התקשתה להעיד נגד איה ולמסור גרסה המפלילה אותו ברצח המנוחה בשל הקושי הטבעי בהעתד אחות נגד איה ומאחר שחששה לשולמה מפני המערער. הקושי בעדותה התעצם על רקע מצבה הנפשי השבירי, אשר נתן אותו לאורך עדותה. איה ניסתה תחילה להימנע מלמסור עדות בבית המשפט המחויז כאשר נתקה קשור עם הפרקליטות, והתייצבה למתן עדות רק לאחר שהוצאה נגדה צו הבאה. בהמשך, מסרה את עדותה מאחרוי פרגוד לנוכח חשש ממשי לשולמה מפני המערער. לכל אורך עדותה, איה דיברה בקול חלש, בשפת גוף ששידרה חשש ואי-נוחות ואף פרצה בבכי כאשר שוחרה בפיה את הودאת המערער בפניה כי רצח את המנוחה במו ידיו. بد בבד, במהלך עדותה ניכר היה כי היא מבקשת "למזרע נזקים" עברו איה הנאשם ברצח והרבתה לשוטק במענה לשאלות שהוציאו לה, עד אשר בשלב מסוים הוכרזה כי "עדת עיונית".

בנסיבות אלו, אין שני להתרשםות הישרה של בית המשפט המחויז, אשר פירט וסביר את מהימנות עדותה של איה כר:

"ההתרשות מן העדה היא כי היא מבינה היטב מה היא האמת ואת הצורך לבטא. עדותה הראשית הייתה עניינית, סדרה והשתלבה עם יתר הראות שהובאו בפנינו [...] מצבה השבירי של איה אכן נתן את אותו יכולתה לעמוד במשך שעوت על דוכן העדים ולהסביר על שאלות קשות שהופנו אליה, בפרט כשהיא מודעת להשלכה של תשובותיה על בסיס שאלות[D]ים ולחוץ על שאלות[K]שות שהופנו אליה, בפרט כשהיא מודעת להשלכה של תשובותיה על מצבו של איה, הנאשם [המעערר - י' א']. כאמור, היא השיבה באטיות ובלחש, לעיתים נמנעה מלענות או הננה בראשה. לעיתים פרצה בבכי, כשנאלה לחשוך רגעים קשים מתוך מה שחוותה או כאשר צפתה בדמותה של אחלם [המנוחה - י' א'] בסרטוני מצילמת האבטחה. כל אלה לא העידו על חוסר מהימנותה. נփוך הוא, הוסיף מימד של אמינותו לגרסתה, שכן למרות הקושי הרבה היא נאהה בשלב העדות הראשית בגרסתה המפלילה שמסירה במשטרת" (פסקה 110 להכרעת הדין).

28. מלבד קביעות המהימנות המובהקת של בית המשפט המחויז בהתייחס לעדותה של איה, אף מארג הראיות הניסיוניות מחזק את הגרסה המפלילה שמסירה בדבר הודאת המערער ברצח המנוחה. בМОקד עדותה, כמוורט לעיל, מסירה כי באישון לילה התוודה המערער בפניה ברצח המנוחה במו ידיו, הביר לה כי חנק את המנוחה למוות וקבע את גופתה במקום עולם ואף הסביר כי עשה זאת בעקבות רצונה של המנוחה הرارה לעזוב אותו לטובת קשר עם גבר אחר. הצעוז שחוותה איה ברגע זה, כאשר לא האמינה למשמעות אוזניה בדבר רצח המנוחה בידי איה-המעערער, בולט היטב לעין הצופה בתיעוד מצילמות בית השכנ. מיד לאחר שחוותה עם המערער מחוץ לביתה, איה נצפית חזרת נסערת לכיוון ביתה תוך שהייה סופקת את כפיה על לחיה, ובعود סוהיל אשר מבחין בחלה שאוחזת בה ניגש לקרותה ותומך בה. על אף העיד סוהיל כי בפתח הבית סיפרה לו أنها שהמעערער התוודה בפניה כי רצח את המנוחה, והוא אף הוסיף ואישר כי שמע בעצמו את המערער מודה ברצח המנוחה הرارה.

29. אף אני מוצא טעם ביתר טענות המערער כלפי אופן החקירות במשטרת. צפיה בתייעוד החקירות ויען בתמליליהן מעלה תמורה אחרת מאשר זו שמנסה המערער לתאר. חוקרי המשטרת הקפידו על זכות ההיוועצות של איה כאשר ידעו אותה על זכotta להיוועץ בעורק-דין, ואף הציעו לקשר אותה עם הסניגוריה הציבורית (ת/95, ש' 2-3). כמו

כן, מרבית חקירותיה נוהלו באופן שגרתי, ואמנם במהלך חלקן נהגו עמה החוקרים בתקיפות, אולם לא די בהיותה של החקירה ארוכה, אינטנסיבית ואפילו אגרסיבית כדי לפגום בתוצרייה (ע"פ 6359/21 מדינת ישראל נ'אל עמראני, פסקה 40 (8.9.2022)), לא כל שכן כאשר חלק מהחקירות התנהלו תחת חשש כבד לשלומה של המנוח אשר נותרה בחזקת נעדרת בשלב זה.

כך גם ישנו פער בין תיאור יתר אירובי החקירהות כפי שתיאר המערער לבין התרחשותם בפועל, באופן המלמד כי לא נפל פגום באירובי החקירה. מעבר לכך, ודאי שלא נפל פגום המהווה פגעה בזכייתה של איה באופן העולול להטיל דופי במצב החקירה. כל זאת, אף מוביל להידרשות תנאי תחולת סעיף 56א לפקודת הריאות בענייננו. יתרה מזו, איה עצמה כלל לא טענה כי הגרסה המפלילה נמסרה מפה בעקבות לחצים שהופלו עליה, לא כל שכן, כי הגרסה 'הוכתבה לה' (פרוי הדין מיום 10.7.2018, עמ' 860, ש' 1-10).

זאת ועוד, טענת המערער כי לנוכח מצבה הנפשי הרגיש של איה היה צריך לחקור אותה בהתאם לחוק הלייני החקירה והעדה, נתענה בעלמא ולא ביסוס ראייתי של ממש. אמנם, ניכר כי איה מתמודדת עם מצב נפשי מורכב, אולם במסד הראייתי שהוצע לא נדמה כי מצבה עולה כדי "מוגבלות نفسית" במובנו של החוק המציג הלייני החקירה והעדה מתאימים (ע"פ 8507/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 86 (9.9.2020)). אף באופן מהותי ניכר כי למרות שאיה התקשתה להעיד על הودאת אחיה ברצח המנוחה, ובפרט הודההーアה כאשר נחשפה לтиיעוד מצצלות הצימר, תשובהיה נותרו ענייניות והיא מסרה גרסה מפורטת וסדרה, באופן המלמד כי מצבה הנפשי לא פגם ביכולתה להיחקר ולהעיד כדברי.

30. באופן זהה נכונים הדברים אף בהתייחס לעדותו המפלילה של סוהיל ולגרסה שמסר במשטרה. עדותו הותירה רושם "מהימן מאוד" על בית המשפט המחויז, וגרסתו כאמור אף מחזקת את גרסת איה כאשר שמע בעצמו את המערער מתווודה ברצח המנוחה בפניה. כך גם, לא נפל פגום בחקירותיו מאחר שיודיע כדין על זכותו להיוועץ בעורך-דין, ואף עשה כן בשלב מסויים (נ/26); וכן, הייתה שפרטיה הגרסה המפלילה נמסרו מיזמתו לידי החוקרים.

31. הנה כי כן, עדויותיהם המהימנות של איה וסוהיל כי המערער התווודה בפניהם ברצח המנוחה מהוות ראיות ישירות למיחסן לו.

اذן שלישי - גרסת המערער

32. בעוד שהמסקנה בדבר אחוריות המערער ברצח המנוחה מבוססת ומעוגנת במאגר הראיות הנסיבתיות לצד עדויות איה וסוהיל על הודאת המערער בפניהם ברצח המנוחה, כמפורט לעיל, גרסת המערער מחוררת ככברה - היא לוקה בפגמים דינניים ומהותיים אחד; רצופה בא-התאמות פנימיות וסתירות חיצונית לראיות האובייקטיביות; ואף מופרcta ומשוללת יסוד.

33. כמפורט לעיל בהרחבה, בעוד שבחקירותיו במשטרה המערער מסר גרסה מסוימת וסקרית ואף הקפיד לשומר על זכות השתייקה כشعומת עם הראיות נגדו, גרטתו המפורטת לאירובי 'העלמות' המנוחה נמסרה מפי לראשונה אך ורק בבית המשפט המחויז לאחר שנסתימה פרשת התביעה והוציאו הראיות לחובתו.

ניכר כי בגרסתו זו של המערער "התגשמו החששות" הכווכים במתן גרסה 'כבושה' (קדמי, עמ' 501) - כך מאוחר שניכר כי גרסתו נולדה באיחור ו'נתפרה' למידותיהן של הריאות שהוזגו לחובתו; ומתן הגרסה הכבושה מנע את בחינת מהימנותה באופן מיטבי עלי-ידי חקירות העדים שהיעדו לפני חשיפותה. בכלל זאת, אחות המנוחה לא עומתה עם גרסת המערער שלפיה המנוחה הרבתה לשותה עמה אלכוהול 'מאחורי גבו' (פרו' הדיון מיום 4.4.2019, עמ' 964-963); המערער הסביר כי בשיחתו עם איה בישר לה על הריוונה של המנוחה, אולם איה לא נשאה על כך בעדותה הראשית, אלא רק לאחר שזמננה בשנית (פרו' הדיון מיום 11.9.2019, עמ' 1091); ואיה אף לא נשאה על בקשתו של המערער ללוות ממנה כסף,قطענותו. הנה כי כן, בניסיונות אלה ובהיעדר הסבר של ממש לכבשת גרסתו - ערכה ומשקלה הראייתיים מועטים עד מאד (ע"פ 1130/19 שוא נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (27.12.2020)), תוך שכבשת גרסתו משמשת אף היא כחיזוק לריאות שהוזגו לחובתו המערער (קדמי, עמ' 505).

לא זו אף זו, לנוכח הסטיות הפנימיות בגרסה המערער לצד אי-ההתאמה בין לבין הריאות האובייקטיביות שהוזגו, כאמור לעיל בהרחבה, בית המשפט המחויז קבע כי גרסת המערער מופרcta ומגמתית. בקביעה זו איני מוצאת להתערב.

35. מעבר לכך, גרסת המערער אינה מתישבת בבחינת התמונה המתקבלת ממסכת הריאות בכללותה, ובהתאם להיגיון וניסיון החיים. על פי סיפורו של המערער, בדיקות הבודדות בהן התקלח בצימר, המנוחה - בעודה בהריון מתקדם - שתחה לבדה אלכוהול לשוכרה מבקבוק הוודקה עד אשר התעלפה ואיבדה הכרתה. המערער אשר נחרד למראה אשתו ההרה מחוסרת הכרה, מיהר להבהילה לקבלת טיפול רפואי, אלא שלפעת התעוורה המנוחה, הפצירה בו בליך אותה לבית החולים, ובאותה דעתו של המערער התקorraה עליו. במקומם נסעה לקבלת טיפול רפואי מיהר לבית אשתו כדי ללוות ממנה סכום פעוט של כסף. כל זאת, באמצעות הלילה ובעוד אשתו ההרה מתאוששת לאטה משכורתה במושב האחורי של הרכב. בהגיעו, משנודע לו כי אשתו ישנה, ביקש מבן זוגה מעדר תחת הכסף לו יהל. בחילוף שלוש שעות שב לבית אשתו, ללא המעדר ששאל מבן זוגה וטור שבגדיו מיזעים ומלוכלכים, כדי להשיג באופן מיידי את הכסף הדרוש לו. בתוך כך, ובעוד אשתו ההרה נותרה ללון ברכב, שוחח עם אשתו ואף בישר לה כי המנוחה בהריון, ובהמשך כניסה לביתה - ונרדם. בבוקר, נסע יחד עם המנוחה לחיפה, ובعودם עשוים דרכם חזזה לנצרת עילית, הסטערו על רכבים רעולי פנים באיוני אקדמי וחטפו את המנוחה. בשלב זה, המערער, אשר אשתו ההרה נחטפה לנגד עיניו, מיהר לביתה של אשתו, בעצתה ניגש עם בני משפטה המנוחה לתחנת המשטרה בנצרת, אך גם שם לא דיווח בפирוט על חטיפת המנוחה. רק לאחר שנסע לزيارة החטיפה לחפש את המנוחה בעצמו, פנה לתחנת המשטרה בנצרת עילית והגיש תלונה על חטיפתה של המנוחה.

36. עתה אין עוד חולק כי המערער מסר גרסה שקרית במשטרה כאשר הבahir בנסיבות כי שהה עם המנוחה בחיפה החל מצהרי יום 24.10.2016 ועד לមחרת בבוקר, בעודו מצלמות הצימר ומצלמות השכן סותרים גרסה זו מכל וכל. בשל כך, בין היתר, נגעה גרסתו בשקרים מהותיים היורדים לשורש העניין, ואף שcidוע בכך לא די כדי לבסס את אשמתו ברצח המנוחה, שקרי מctrפים למאגר הריאות לחובתו ועלולים כדי חיזוק ואף סיוע לריאות אלו (ע"פ 8030/21 אבו צינב נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (25.12.2022) (להלן: עניין אבו צינב)).

יוצא אפוא כי המערער מסר במשטרה גרסה שקרית ומרחיקה, שינה את גרסתו באחת למול צבר הריאות המכבד לחובתו, אלא שגם גרסתו 'הכבושה' אשר נועדה לטוות הסבר חלופי מותאם לריאות נגדו - כשלה לעשות כן בהיותה רצופת סתיות והיא רוחקה מלספק הסבר למאגר הריאות והעדויות לחובתו.

37. דין טענות המערער על אודות מחדרי חקירה שפגעו בהגנתו - להידחות. אכן, הליך החקירה המשפטתי לא נועד רק כדי לאסוף ראיות נגד אשםתו של הנאשם, אלא ביסודותיו מכון לאיתור ראיות שיובילו לבירור וגילוי האמתה העובדתית (ע"פ 1464/21 קפטין נ' מדינת ישראל, פסקה 41 (11.9.2022)). בהתאם, משמעותם של 'מחדרי' חקירה נועז בבדיקה האם ועד כמה פגמים אלו גרמו לעיוות דין כלפי הנאשם (יעקב קדמי על סדר הדין בפלילים חלק שני הליכים שלאחר כתב אישום (ב) 1355 (2009)).

אי לכך, בית המשפט יבחן עד כמה השפייע מחדר החקירה, ככל שהיא, על הגנתו של הנאשם והאם בעקבות כן נוצר ספק סביר באשר לאשמו (ע"פ 2261/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 34 (24.10.2022)). יש לציין כי אין במחדר חקירה' שלעצמם כדי להקים ספק סביר במקום שבו הנאשם של נאשם מוכחת מן הראיות שאומרו (ע"פ 5066/18 רוזקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 56 (4.9.2022)).

38. התיחסתי לאחת לחישבות ההקפדה על תקינות הליך החקירה (בש"פ 7917/19 אוריך נ' מדינת ישראל, פסקאות 47-48 (25.12.2019); פסק דין ב-ע"פ 4946/20 אינעלם נ' מדינת ישראל (6.6.2022)), וכן במקרה המתאים יש להזכיר משקל לפגמים בהתנהלות רשות החקירה. אולם, בעניינו כלל לא נפלו פגמים, ודאי שלא פגמים של ממש:

ראשית, מקובלת עליי מסקנותו של בית המשפט המחויז כי הייתה שבשלב מוקדם של חקירת המערער התגלו שקרי והייעדר אמינות גרטסו, בדי התמקדו חוקרי המשטרה בבחינת מעורבותו בהיעלמות המנוחה, אף בשל אי-הווודאות באשר לגורלה של המנוחה באותו העת. כך גם בתיחסו ליתר כיווני החקירה שלא נבדקו לטענתה המערער, חברי השופט א' שטיין הבהיר בעבר כי "חקירה פלילתית אינה 'תכנית בכકשת' וכי לנאשם אין זכות קניה באשר לאופן שבו המשטרה מقلילה את צדיה ומקצתה את משאביה החקירתיים" (ע"פ 9306/20 ברגות נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (29.4.2021)).

שנייה, רשות החקירה אין מחויבות בהבאת "הרואה המקסימלית" לשם הרשעה, אלא די בקיומן של "ראיות מספקות" אשר בכוון להוכיח את אשמת הנאשם מעבר לספק סביר (ע"פ 2127/17 עלוש נ' מדינת ישראל, פסקה 38 (28.2.2018)).

שלישית, אף אין ב'מחדרי' הנטען, כל אחד לחוד וכולם יחד, אשר לדידי כלל לא נפלו בחקירת המשטרה, כדי לקփח את הגנתו של המערער או להטיל ספק סביר באשר לאשמו לנוכח מאגר הראיות לחובתו (ע"פ 9284/17 חורש נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (5.3.2020)).

39. סיכום של דברים: הרשות המערער ברצח המנוחה בכוונה תחילתה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק, בנוסחו קודם הרפורמה בעבירות המתה - בדי יסודה. כך גם אין ממש בטענתה המערער כי קונטר עובר למעשה הרצח, בין מאוחר שהצחרת המנוחה על פרידה ממנו נאמרה מספר שעות קודם הרצח ובין מאוחר שאין בדברי המנוחה כדי להוביל אדם סביר לגורם למעשה המתה (ע"פ 599/19 דטיאשווili נ' מדינת ישראל, פסקה 40 (2.10.2022)). בלבד זאת,

המערער כלל לא טען לגרסה עובדתית זו בעדותו, אלא לגרסתו - המופרכת - כי המנוחה נחטפה על-ידי רעווי פנים.

השפעת הרפורמה בעבירות ההורמתה

40. רצח המנוחה בוצע ערב ליום 25.10.2016, משך הרפורמה בעבירות ההורמתה - חוק העונשין (תיקון מס' 137), התשע"ט-2019, ס"ח 230 (לעיל ולהלן): הרפורמה בעבירות ההורמתה חלה על עניינו רק במקרים שבו היא מהוות דין מקל עם המערער (ע"פ 6338 ח'ם נ' מדינת ישראל, פסקאות 11-10 (7.7.2022) (להלן: עניין חיים)). אילו מעשי המערער יכנסו בגדיר עבירות הרצח בנסיבות מחמירות (סעיף 301א(א) לחוק), אז הרפורמה לא תהא דין מקל עבורו. אולם, בהיעדר נסיבות מחמירות, או לחילופין בהתקיים "פתח המילוט" (סעיף 301א(ב) לחוק), או לחילופין אם יקבע כי מדובר בההורמתה בנסיבות של אחריות מופחתת (סעיף 300ב(ב) לחוק) - המשמעות היא כי הרפורמה מהוות דין מקל עם המערער ויש להחיל עליו את הכלילה.

בהתייחס להשפעת הרפורמה על עניינו של המערער, שлем אני עם מסקנותו של בית המשפט המחויזי כי רצח המנוחה בידי המערער בא בשעריו רצח בנסיבות מחמירות לפי סעיף 301א(א)(1) לחוק שעוניינו כי "המעשה נעשה לאחר תכנון או לאחר הליך ממשי של שキלה וגיבוש החלטה להמית", אשר רק לאחרונה עמדתי בהרחבנה על פרשנותה וטיבה של נסיבת זו (ע"פ 578/21 ابو סרארי נ' מדינת ישראל, פסקאות 31-34 (16.2.2023)).

בעניינו, מסכת הראיות לחובתו של המערער מלמדת כי רצח המנוחה לא בוצע באופן ספונטאני, כי אם לאחר תכנון ובעקבות הליך ממשי של שキלה וגיבוש ההחלטה להמית. המערער הביא את המנוחה לזרת העבירה בעיתוי מתאים (עניין ابو זינגב, בפסקה 50), תוך שהוא יודע כי ישחו שם לבדם. בזמן זה, פעל להסתיר ולהסווות את צעדיו, בין היתר, באמצעות שימוש בשני מכשירי הטלפון הנידדים (ע"פ 498/21 גולובקו נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (13.11.2022)). בנוסף, המערער נזהה בבירור בתיעוד מצילות הצימר מכלכל צעדיו בקורס-רחוב עבר לרצח ולאחריו (ע"פ 560/21 בנימינוב נ' מדינת ישראל, פסקאות 22-21 (28.7.2022)), בעודו מתנהל בשווין נשך תוצאת מעשיו, בטור כך אף נמנע מההזעיק עצה. בסמוך, נסע לבית אחותו, שאל מادر ונעלם למספר שעות, ובהמשך התרברב על מעשיו בפניהם. לכל זאת, יש להוסיף את המנייע לרצח אשר נרשם מספר שעות קודם לכן, עת בילה עם המנוחה בחיפה והיא הודיעה לו על רצונה להיפרד ממנו לטובת קשר עם גבר אחר. מכולול הראיות מלמד, כי על אף שאנו יודעים מה בדיקות צימר בדקות הクリיטיות, מדובר במעשה המתנה מתוכנן ומחושב אשר אינו תולדה של להט יצרים ספונטאני.

41. אוסיף, כי חומרה יתרה נודעת למשיי המערער אשר הופנו כלפי רעייתו המנוחה - עת הייתה בהריון מתקדם עם ילדם הבכור. עבירות הרצח בנסיבות מחמירות נבדלת וחומרה מעבירות הרצח "הבסיסית" בכך שהיא מבטאת כי הרצח פגע במשיי בערך מוגן נוסף לצד ערך קדושת החיים אשר ניטלו במעשה הרצח (עניין חיים, בפסקה 14). בפרט, הנסيبة המונית בסעיף 301א(א)(7) לחוק שעוניינה כי "המעשה נעשה באכזריות מיוחדת, או תוך התעללות גופנית או נפשית בקרובן" מתיחסת עניין החוקק לקרים בהם "הרצח התלוותה פגעה נוספת בקרובן, והוא נועדה לבטא את הסלידה החברתית המוגברת כלפי רצח שנעשה תוך התעלויות גופנית או נפשית, או באכזריות רבה" (דברי הסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 124), התשע"ו-2015, ה"ח 166, 172).

בموقع חומרתה של נסיבת זו אףוא ניצבים הסבל והאכזריות שנגרמו לקרובן העבירה כך שמעשה הרצח יבחן

מןקודת מבטו דרך החוויה שעבר ועוצמת הפגיעה בו ובכבודו (ע"פ 8363/19 גרכנות נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (8.6.2021)). בთוך כך, מלבד הכרה בסבל הפיזי והמוחשי שנגרם לקורבן העבירה, לגשתי, אף סבל נפשי עשוי בנסיבות המתאימות להיכנס בגדרי נסיבה מחמירה זו, כך למשל כאשר הרצת בוצע לנויד עני ילדי הקורבן - ובעוד הקורבן מודע לכך (ראו בהרחבה: ע"פ 3168/19 אילין נ' מדינת ישראל, פסקה 6 לפסק דין (26.1.2022)).

לא הציגו לפניינו טענות ביחס לסוגיה זו, אולם רואה אני לנוכח העיר, מבלתי קבוע מסמורות, כי יתכן שבנסיבות המתאימות, המתה של אישת הרה יכולה לבוא בשערו הנסיבה המחייבת שעניינה 'אכזריות מיוחדת'. במקרה זהה, ככל שהקורבן מודעת להיותה בהריון, הרי שהיא מודעת לכך שבהתמתנה לא רק נגדו חייה שלה כי אם גם הריאנה. מבלתי לנוקוט עמדו ביחס לשאלות מוסריות וערכיות כבדות משקל בהקשר זה החורגות מגדרי הסוגיות שלפניו, בכך נועז סבל נפשי נוסף לקורבן המסביר לה פגיעה נוספת כתוצאה הרצתה עצמה ועליה כדי אכזריות מיוחדת. בענייננו, ניתן ללמידה על הכאב והסבל הנוסף שנגרם למנוחה מכך שההריון והעובד ניצבו במקץ המנייע לרצתה, ובהתאם לדבריו המצמררים של המערער - "מקלטיש וואחד, קטלטי תנין" (בתרגום לעברית: לא הרגת/רצחתי אחד, אלא שניים).

.42. בדין נגזר אפוא על המערער עונש מאסר עולם חובה בשל עבירות הרצת בכוונה תחיליה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק, בנוסחו קודם הרפורמה בעבירות ההמתה, והואות שהרפורמה אינה מהווה דין מקל עבورو כאמור.

הערעור על גזר הדין

.43. מלבד עונש מאסר העולם חובה שנגזר על המערער בגין רצח המנוחה, ואשר בדיון יסודו כמפורט לעיל, על המערער נגזרו בגין העבירות הנוספות בהן הורשע 30 חודשים נוספת נספחים, כאשר 24 מתוכם ירוצו במצטרף, וכן פיצויים לטובת משפחת המנוחה. ברכיבים אלו אין מוצא להתרеб, לא רק שהמערער רצח את אשתו בדם קר הוא גם פועל להסota את מעשיו ולהטעתו את חוקר המשטרה בכך שלא מסר את מכשיר הטלפון הנייד שלו וכן דיווח בכזב כי המנוח נחטפה, בעוד שבשלב זה כבר ידע מה עלה בגורלה. בנסיבות העניין, ונוכח הסבל שעוזנו נגרם לבני משפחת המנוחה, בהיעדר מקום מציאת גופתה והבאתה למנוחות עולמים, אף רכיב הפסיכו הולם את חומרת מעשיו וכן ידוע כי אין מקום להתחשב בנסיבות הכלכליות של המערער בעת קביעת שיעור הפסיכים (ע"פ 5778/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (28.2.2023)).

הערה בטרם סיום

.44. חי' המנוחה היו רצופים בהתעללות ואלימות מעט לעת בידי גברים שונים. ההריון נסך אושר לחיה - עד אשר באו לקיצם באחת, עת ביקשה את חירוחה.

למעלה משש שנים החלפו מאז שהמנוחה נראתה לאחרונה בתיעוד מצלמות הצימר נישאת חסרת חיים על כפיו של המערער, היפוכו הגמור של משמעות מושג זה המבטא אהבה רבה ומסירות, במקרה זה - רשות של מי שרצה את בית זוגו בדם קר. המערער טמן את גופת המנוחה במקום לא נודע ואף התרברב בכך באזני אחותם ובן זוגה. בכך מוסיף

הוא מדי יומם לסלב הכאב מנשוא של משפחת המנוחה.

משהו רשות המערער בבית המשפט המחויז וערעورو נדחה על ידינו, לא יותר אלא להפיצר בו כי יחול על בני משפחת המנוחה, ויחשוף בפניהם היכן טמן את גופתה כדי שהמנוחה תובא לקבורה נאותה ומנוחת עולמים ובמידת מה לבני משפחתה תמצא נחמה פורטת.

בסיכוןו של דבר, אציע לחבריו לדחות את הערעור על כל חלקיו.

ש | פ | ט

השופט ח' כבוב:

1. קראתי בעיון רב את חוות דעתו המקיפה של חברו, השופט י' אלרון, ואני מצרכ' הסכמתי לתוכזאה אליה היא מוביילה, על נימוקיה.

בצד האמור, אבקש להעיר, בקצרה, בנוגע לסוגיה שהועלתה בסעיף 41 לחוות דעתו של חברו, לפיה "יתכן שבנסיבות המתאימות, המתה של אישת הרה יכולה לבוא בשער הנטיבה המחייבת שעינינה 'אזריות מיוחדת'; וזאת מפאת חשיבותה של הסוגיה, ומבלתי שנעלם מעיני כי חברו צין את אשר צין בנדון - "ambil'i lkibou masmerot".

2. על אף שנוטה אני להctrף לסבירתו חברו, קרי, כי המתה של אישת הרה יכולה, במקרים מיוחדות, לבוא בשער הנטיבה המחייבת שעינינה 'אזריות מיוחדת' - לטעמי ראוי כי סוגיה זו תוכרע במפורש על-ידי החוק. זאת, בשים לבן, ש לדעבון הלב, פוטנציאלי הישנות המקרים הרלבנטיים, גבוה - משלימות אזרית, העולה כדי רצח נשים, הפכה לחזון נפרץ במדינתנו. ואבאר.

זאת, בשל החסיבות המכרצה שיש לעקרון החוקיות בפליליים, כפי שהוא בא לידי ביטוי בסעיף 1 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, הקובע כי אין עבירה ואין עונש עליה אלא אם כן נקבעו בחוק או על-פיו", וכן בסעיף 3 לחוק העונשין שאוסר על ענישה למפרע. אף לא למותר להזכיר, כי נשמעה דעה כי לעקרון זה מעמד חוקתי, בגדוד דנ"פ 4603/97 משולם נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3) 206 (1998); וראו גם: יהודית קרפ' "המשפט הפלילי - יאנוס של זכויות האדם: קונסטיטוציונלייזציה לאור חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו" הפרקליט מב 64, 98 (1995). כידוע, עקרון החוקיות במובנו הפורמלי מבטא את הדרישה כי יסודות העבירה והעונש הכספי לעובר עליה, יקבעו בחוק או על פי (ש"ז פLER יסודות בדיני עונשין 4-5 (כרך א, 1984)). הלא, כפי שכבר נפסק בגדרו ע"פ 205/73 רוס נ' מדינת ישראל, פ"ד צ(2) 365 (1973):

"כל גדול הוא בדי העונשין: "אין עונשין מן הדין"... - לא מקל וחומר, ולא מגירה שווה, ולא מכל היקש או אנאולוגיה, אלא מן החוק הכתוב והחוק בלבך. החוק הוא אשר יכול לעשות מעשה פלוני, על מרכיביו המוגדרים, לעבירה פלילתית; ומה שלא עשה החוק בלשון ברורה ומפורשת, אין שום פרשנות ואנלוגיה והגין יכולם לעשות. דברים מן המושכלות הראשונים הם, ואין צורך להאריך" (שם, בעמ' 371).

3. ודוק. לא נעלם מעיני כי אין זה נכון, או מעשי, לדרוש מן החוק, עת הוא מבקש להגישים אינטראס או להגן על

ערך מסוים, לנוכח בכל אחד ואחד מגוון הממצבים בהם עשוי הערך המוגן ללבוש צורה, או לבוא לידי ביתו. שחררי משכך מסתפק החוק בקביעתה של נורמה, על דרך ניסוח הוראה כללית, ומוטיר לבית המשפט את מלאכת פרשנותה, תוך התאמתה לסייעות פלונית או אלמוניית. תבונה זו, של דרך פעולות החוק, מצדיקה התחקות אחרiscalit החקיקה שהורגת מעבר למובנה הפשט של לשון החוק (ראו: אהרון ברק שיקול דעת שיפוטי 58-71 (1987); אהרון ברק פרשנותiscalit תכליתית במשפט 359-273 (2003)).

ברם, עת קראתי את דבריו הנכונים של חברי, תהיתי האם נכון הדבר, מקום בו מדובר בנסיבות אשר צובעת את המעשה כדי רצח בנסיבות מחמירות, על כל המשתמע מכך, כי ההיגיון, או שמא המצחון או הרגש, הם אשר יגידו, לאחר המעשה, את אופיו הפלילי? לאחר שהפכתי בדברים, חוששתי כי הדבר אינו מתישב, בסוגיה דנן, עם הכלל ש"אין עונשין אלא אם כן מזהירין" (סנהדרין, נו, ב); שמצא ביטוי בשיטות המשפטית בכלל המוכר עקרון החוקיות.

4. לא אמרתי דברים אלה אלא כחומר למחשבה. שכן, משחבירו לא ראה לקבוע מסמורות בנדון, כך עשה גם אני, ואותיר את הדברים לעת מצוא.

ש | פ | ט

השופט א' שטיין:

1. פסק דין המקיף של חברי, השופט י' אלרון, מקובל עלי במלואו, הן מבחןת התוצאה אליה הגיע חברי, והן מבחןת נימוקיו המשכנעים.

2. באשר לשאלת המשפטית "האם רצח בנסיבות חמימות אשר מתבצע 'באזריות מיוחדת', כמשמעותו בסעיף 301א(7) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), כולל בתוכו רצח של אישה הרה?". שאלת זו עלתה בדיון אגב אורחא. מטעם זה, סבורני, כפי שסבירים חכרי, השופטים י' אלרון וח' כבוב, כי לא זה ראיי לקבוע ביחס אליה מסמירות כאן ועכשו. אולם, מאחר שהחכרי התייחסו לשאלת זו, ATIיחס אליה גם אני, ولو בקצרה.

3. דעתך בשאלת זו היא כידועו של חברי, השופט אלרון - זאת, כל אימת שמדובר ברכח של אישת הרה אשר מוגדר, בין היתר, למנוע את הולמת העובר. לטעמי, רצח זה הוא בגדר "רצח בניסיבות מחמירות" מאחר שיש בו "אכזריות מיוחדת". חברי, השופט כובב, רואה בפרשנות זו של הביטוי "באכזריות מיוחדת" גישה לתחומו של המחוקק וכן סכנה של עבירה למפרע ופגיעה אפשרית בעיקרונו החוקי, אשר דורש כי איסורים פליליים יוגדרו באמצעות מיללים ברורות ומפורשות. דעתך בעניין זה שונה. עקרונות הדין הפלילי אשר הוגשו על ידי השופט כובב מכונים את חיציהם נגד איסורים פליליים עמודיים אשר פתוחים למספר רב של פירושים סבירים, כדוגמת האיסור על "היזק לציבור" שפסמן העולם. זאת, בשונה משימוש המחוקק במיללים כליליות - שכן, "כללי" ו"עומום" הם שני דברים שונים. כפי שהזדמן לי להעיר ביחס לעבריה האמריקנית של הפרת אמונים, אשר מוגדרת כ-"*"honest services fraud*"

The honest-services fraud offense is, indeed, very general. But being general is different from being vague. There is no constitutional bar against broad criminal prohibitions, as opposed to

prohibitions that have multiple meanings. Nor should there be such a bar: Oftentimes, broad
 ."criminal prohibitions are the best way to fend off crime

Alex Stein, *Corrupt Intentions: Bribery, Unlawful Gratuity, and Honest-Services Fraud*, 75 Law &
 .(להלן: שטיין). Contemporary Problems 61, 80 (2012)

4. בהינתן העובדה שכל רצח הוא מעשה אכזרי, בריה או, לטעמי, כי מעשה רצח מתבצע "באכזריות מיוחדת"
 כאשר אכזריותו עולה בברור על אכזריותו של רצח ככזה. לפיכך, איןני רואה עמיות - בוודאי לא עמיות שעולה כדי
 בעיה חוקתית - בביטוי הכללי "באכזריות מיוחדת" (ראו והשוו: מרדכי קרמנצ'ר וחאלץ גנאים הרפורמה בעבירות
 המתה (2019) - לאור עקרונות היסוד של המשפט ומחקר היסטורי והשוואתי 320-318, 444 (2020)). לטעמי,
 פשיטה הוא, כי רצח של אישת הרה, אשר מונע על ידי הרצון להמיתה וכן למנוע את הולמתה עוברה, הוא מעשה
 שאכזריותו עולה על רצחת אישת אשינה נשאת עובר ברחמה, אשר מתבצעת בסביבות זהות או דומות.

5. אכן, כי בגדרי המשפט החוקתי האמריקני - גם הוא, CIDOU, אוסר על עמיות בהגדרותיהם של איסורים
 פליליים (ראו: שטיין, עמ' 78-80) - עלתה שאלה דומה: האם "רצח בסביבות מחמירויות", אשר מתבצע, בין היתר,
 כאשר הרוצח מס肯 בזדען את חייהם של שני אנשים או יותר, מכך בתוכו רצח של אישת הרה? בית המשפט העליון של
 מדינת לואיזיאנה השיב לשאלת זו בחוב, בקבעו כי רצח של אישת הרה כמוותה כהמתת שני אנשים לעניין של "נסיבות
 מחמירויות". פרשנות זו נתקבלה למטרות שמדובר בעבירה שניית היה לגזור בגין עונש מוות; ואלו הם דבריו של בית
 המשפט:

We have found no constitutional impediment to including offenders who intentionally kill women" they know are pregnant in that narrow category. In fact, of the 32 states that at present authorize capital punishment, seven provide that the intentional killing of a pregnant woman is an aggravating factor that may justify a death sentence. [...] Defendant contends the statutory language is not sufficiently clear to give him fair warning that he might face a charge of first degree murder for killing a pregnant woman. The Fair Warning Doctrine, however, demands no
 ."more than a reasonable degree of certainty

.(State v. Tucker, 181 So.3d 590, 604, 606 (La. 2015

6. בקבעו כך, בית המשפט הסתמך על דבריו הנכונים של בית המשפט העליון של ארצות-הברית:

The root of the vagueness doctrine is a rough idea of fairness. It is not a principle designed to" convert into a constitutional dilemma the practical difficulties in drawing criminal statutes both general enough to take into account a variety of human conduct and sufficiently specific to
 ."provide fair warning that certain kinds of conduct are prohibited

.(Colten v. Kentucky, 407 U.S. 104, 110 (1972

כך הוא גם לגבי צמד המילים "בaczariorot miyachdat" בהן נעשה שימוש בסעיף 301א(א)(7) לחוק העונשין. מדובר במלים כלליות שמשמעותן נגזרת מהשכל הישר ועל כן היא ברורה דיה בrama המעשית.

שפט

הוחלט כאמור בפסק דין של כב' השופט י' אלרון.

ניתן היום, ט' באיר התשפ"ג (30.4.2023).

שפט

שפט

שפט